

14 ביוני 2017

לכבוד
מר משה בר סימן טוב
מנכ"ל משרד הבריאות
בפקס : 02-5655966

גב' אלה מנו בן יוסף
ממונה על שירותי בריאות הציבור והגיל הרך
עיריית ירושלים
בפקס : 02-6296894

שלום רב,

הנדון: הקמת תחנות לבריאות המשפחה בירושלים המזרחית

סימוכין: מכתבנו מיום 18 ביוני 2013; תשובה מיום 23 ביוני 2015;
מכתבנו מיום 13 ביוני 2016; תשובה מיום 20 ביוני 2016; פנייתנו מיום
11 דצמבר 2016; תשובתה מיום 15.12.2016

אנו שבים ופונים בבקשה למעורבותכם הדחופה לקידום פתיחת תחנות לבריאות המשפחה בירושלים המזרחית, ובמיוחד בשכונות מעבר לחומת ההפרדה, ולהבטיח את זכותם הבסיסית של פעוטות לקבל את שירותי הבריאות החיוניים שמספקות טיפות החלב.

1. בשנת 2001, בעקבות עתירה שהגשנו לבג"ץ בעניין מצוקת טיפות חלב בירושלים המזרחית, הצהירו עיריית ירושלים ומשרד הבריאות בפני בית המשפט העליון על נכונותם לפתוח תחנות לבריאות המשפחה במקום שתהיה בו פנייה מטעם התושבים (בג"ץ 1472/01 הנאדי פראח נ' עיריית ירושלים (פסק דין מיום 24.4.2001)).
2. בהמשך לכך נוהלה תכתובת ענפה עם העירייה ועם משרד הבריאות, שהובילה לפתיחת מספר תחנות טיפות חלב בירושלים המזרחית: בסילואן ב-2011, בצור באהר במהלך 2014 ובבית חנינא במאי 2015.
3. למרות ההתקדמות קיים עדיין מחסור בתחנות, והתחנות הקיימות לא נותנות מענה מלא לצרכי התושבים. 76% מתושבי ירושלים המזרחית חיים מתחת לקו העוני, העדר נגישות לשירותי בריאות משמעה פגיעה ישרה בזכות לבריאות ולשלום הגוף ולשוויון. בשכונות רבות בירושלים המזרחית עדיין אין טיפות חלב נגישות בלב השכונות: במחנה הפליטים שועפאט, בעיסאווייה, בג'בל מוכאבר ובבית צפאפא. התחנות הקרובות ביותר נמצאות במרחק מהשכונות, ולעתים קיים קושי רב בנגישות אליהן. בעיית הנגישות הקשה ביותר היא בשכונות שמעבר לחומה שעל תושביהן לעבור מחסום ובידוק ביטחוני כדי להגיע לקבל טיפול בטיפות החלב בשועפאט ובבית חנינא.
4. מנתונים שמסרו הרשויות בהקשרים אחרים שנוגעים לפגיעה בזכויות תושבי ירושלים המזרחית שמעבר לחומה עולה, כי במחנה הפליטים שועפאט ובשכונות הסמוכות לו (ראס ח'מיס, דאחיית אלסלאם, ראס שחאדה) גרים למעלה מ-80,000 אלף תושבים. בתוך מחנה הפליטים קיימת

מרפאה של אונר"א, אולם זאת אינה מעניקה טיפולים למי שאינו נושא תעודת פליט, היינו למרבית התושבים בשכונות מעבר לחומה ומסביב למחנה. בשלוש השכונות השכונות למחנה הפליטים אין ולו טיפת חלב אחת. אי לכך הורים נאלצים לעבור את המחסום ולהגיע לשכונות שועפאט ובית חנינא או שייך גיראח על מנת לקבל שירותים מתחנות בריאות המשפחה, עובדה המהווה חסם בנגישות לקבלת טיפולים. כתוצאה, ועל פי עדויות שהגיעו לידינו, שיעור הקטינים שמקבלים חיסונים בשכונות אלו נמוך. בשל אי קבלת חיסונים, הילדים בשכונות אלה סובלים מצהבת ומאבעבועות רוח בשיעור גבוה מכל הילדים בירושלים. כידוע, לאחרונה אף התפרצה מחלת חצבת בקרב הילדים בירושלים המזרחית מה שמחזק את הצורך במתן מכלול החיסונים במועדם לילדים.

5. בתשובת הממונה על שירותי בריאות הציבור בעיריית ירושלים לפנייתנו מיום 16.12.2015, נכתב כי: "מספר המטופלים במזרח העיר אכן קטן יותר מהמספר במערבה ולא ברורות לנו דין הסיבות למצב זה. אנו מסכימים כי דווקא בקרב אוכלוסייה עניה ומודרת יש חשיבות לקבל טיפול מניעה בסיסי". בתשובה האחרונה מטעם משרד הבריאות מיום 15.12.2016 נכתב, כי עקב מגבלות תקציביות אין אפשרות לממן הקמתן של תחנות נוספות לטיפות חלב.
6. מספר המטופלים הנמוך בירושלים המזרחית נובע מהעדרן של טיפות חלב נגישות. יש להשקיע משאבים על מנת להנגיש את השירותים הללו לתושבי כל השכונות בירושלים המזרחית, ולתושבי השכונות מעבר לחומה, אשר מונים כשליש מהתושבים הפלסטינים בעיר, בפרט. העדר קיומה של ולו תחנה אחת בשכונות אלה מעיד על כשל ארוך שנים שתוצאתו פגיעה קשה בזכויות יסוד לחיים, לבריאות ולשלמות הגוף. הלכה ידועה היא כי משקלם של שיקולים תקציבים מוגבל, כאשר הן ניצבות למול זכויות יסוד אלה.
7. אשר על כן, אנו שבים ופונים בבקשה למעורבותכם הדחופה לקידום פתיחת תחנות לבריאות המשפחה בירושלים המזרחית, ובמיוחד בשכונות מעבר לחומת הפרדה. נודה על תשובתכם הדחופה על מנת שנוכל לשקול המשך צעדינו המשפטיים.

בכבוד רב,

נסרין עליאן, עו"ד

העתקים:

- פרופ' איתמר גרוטו, ראש שירותי בריאות הציבור, משרד הבריאות, בפקס 02-6474838
- ד"ר חן שטיין-זמיר, רופאת מחוז ירושלים, משרד הבריאות. בפקס 02-5314861
- מר דוד קורן, יועץ ראש העיר לענייני ערבים, עיריית ירושלים, בפקס 02-6296014
- גב' מונה חמד, מפקחת אזורית מזרח העיר, עיריית ירושלים בפקס 02-6296894
- גב' תמי מלכא, אחות מפקחת ראשית, עיריית ירושלים, בפקס 02-6296894